

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΟΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Η'

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 591

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

✱

Έν Αθήναις, 3 Νοεμβρίου 1891

✱

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Έν Αθήναις	φρ. 8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις	8.50
Έν τῷ ἔξωτερικῷ	φρ. χρ. 15.—
Έν Ρωσίᾳ	ροῦβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μιλλανβοᾶ καὶ *Έτιεβάν*: Αἱ ἀστωργοὶ μητέρες.
— *Καρδόν Μερουβέλ*: Νεκραὶ καὶ ζῶσαι, δραματι-
κώτατον μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων. — *Έδμόνδου δὲ Ἀ-
μίτσις*: Ἰσπανία. — *Θεοφίλου Γκωτιέ*: Ὁ διπλοῦς
ἰπιοθῆς, διήγημα.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ὉΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμ-
ματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς
ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δε-
νείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΜΙΛΛΑΝΒΟΑ ΚΑΙ ΕΤΙΕΒΑΝ

ΑΙ ΑΣΤΟΡΓΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ

— Ὁ υἱός μου, ἤρξατο λέγων πρὸς τὸν κύριον Ρισόν ὁ Πέτρος Δερός, μοῦ εἶπεν ὅτι ἐξήτησε χθὲς πρὸς ὑμῶν τὴν χεῖρα τῆς δεσποινίδος θυγατρὸς σας. Ἀληθῶς, ἐπολέμησα ὅσον ἠδυνήθην τὰ σχέδιά του· εἶνε νεώτατος καὶ γνωρίζω ὅτι ὁ γάμος εἶνε πράγμα σοβαρότατον. Ἐν τούτοις, εὗρον τὸν υἱόν μου τοσοῦτ' ἀμετάπειστον, ἢ ἀγάπη του πρὸς τὴν δεσποινίδα Ἐμμελίαν εἶνε τόσο ἀληθῆς, τόσο εὐκρινής, τόσο ἐσκεμμένη μάλιστα, ἂν δύναμαι νὰ εἶπω οὕτω, ὥστε κατεπίσθην καὶ μετ' ὅλης τῆς ἐμπιστοσύνης ἔρχομαι νὰ σὰς ζητήσω τὴν χεῖρα τῆς δεσποινίδος θυγατρὸς σας διὰ τὸν υἱόν μου Γάσωνα. Γινώσκω ὅτι δὲν δύναμαι νὰ φαντασθῶ ἀξιότιμότεραν συγγένειαν τῆς ὑμετέρας καὶ ἂν ἔσχον προκαταλήψεις κατὰ τοῦ συναιεσίου τούτου, δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σὰς εἶπω ὅτι προσωπικῶς εἶσθε καθ' ὁλοκληρίαν ἀμέτοχοι αὐτῶν ὑμεῖς τε καὶ ἡ δεσποινὶς θυγάτηρ σας. Πιστεύσατε ὅτι εἴμεθα καθ' ὁλοκληρίαν σύμφωνοι. Τὸ διαθήμᾶ μου πρὸς ὑμᾶς ἄλλως τε τὸ ἀποδεικνύει. Δὲν ἔχομεν ἢ νὰ ἐκδόσωμεν τὰ προσκλητήρια.

— Συγνώμην, ἔκαμεν ὁ κύριος Ρισόν, ἀλλὰ δὲν εἴμεθα ἀκόμη εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον! Πρὶν ἢ προχωρήσωμεν, ἢ εὐκρινεῖναι καὶ ἢ χρηστότης με ὑποχρεοῦσι νὰ σὰς ἐμπιστευθῶ μυθιστόρικόν, τὸ ὅποιον θὰ ταφῆ μετ' ἡμῶν. Πρὶν εἰσελθῆ εἰς τὴν οἰκογένειάν μου ὁ υἱός σας, πρέπει νὰ μάθῃ τὴν ἱστορίαν τῆς Βεβκιωθῆτε, κύριε, ὅτι δὲν θὰ εὗρῃ τι, διὰ τὸ ὅποιον νὰ ἐρυθριᾷ ἐντιμὸς ἄνθρωπος· ἀλλὰ, τὸ ἐπαναλαμβάνω, θεωρῶ καθήκον μου νὰ μὴ ἀποκρύψω τίποτε τοῦ παρελθόντος μὰς ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς σας, ὅπως ἀποφύγω ἐν τῷ μέλλοντι πᾶσαν ἐκπληξιν καθὼς ἐπίσης καὶ πᾶσαν ὑπόψιν.

— Ὁμιλήσατε κύριε, ἀπήντησεν ὁ κύριος Δερός.

— Μὲ νομίζετε ἐν χρεῖζ ἐπανελάθειν ὁ πατὴρ τῆς Ἐμμελίνας, ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω. Εἶμαι ἀπλῶς διεξυγμένος τῆς γυναικὸς μου πρὸ δέκα πέντε ἐτῶν. Εἶχον διαπράξει τὴν ἀφροσύνην νὰ νυμφευθῶ νεάνισα κατὰ πολὺ νεωτέραν ἐμοῦ, διότι ἦτο δεκαεξαέτις, ἐνῶ ἐγὼ προσήγγιζον τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος. Ἡ νεανὶς αὕτη εἶχε σφοδρὰν κλίσιν πρὸς τὴν φιλαρέσκειαν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἱκανοποιῶ. Ὡς ἐκ τούτου, ἀπειράριθμοι διαφωνίαι, τὰς ὁποίας παραλείπω, ἐλάμβανον χώραν μεταξύ μὰς. Ἡμέραν τιὰ ἔμαθον ὅτι με ἠπάτα. Εἶχε γείνει ἐρωμένη ἐνὸς ἀθλίου, ὅστις κατέειχε τὴν ἐμπιστοσύνην μου, καὶ τὸν ὅποιον ἐδεχόμην εἰς τὴν οἰκίαν μου ὡς

φίλον. Τὴν ἀπέδιωξα καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οὐδέποτε τὴν ἐπανεῖδον. Ἐφύλαξα καὶ ἀνέθρεψα τὸ τέκνον, τὸ ὅποιον γνωρίζετε. Ἡ Ἐμμελίνα ὅθεν δὲν ἐγνώρισε τὴν μητέρα τῆς καὶ εἶνε βέβαιον ὅτι οὐδέποτε θὰ τὴν γνωρίσῃ. Ἐμαθον ὅτι ἡ δυστυχὴς αὕτη ἐρρίφθη εἰς τὸν φιλήδονον βίον, ὅτι ἐγείνει ἠθοποιὸς καὶ ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν παριστάνει ἐπὶ διαφόρων ἐπαρχιακῶν σακηνῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἐσθῆρ Φλορβάλ.

Ὁ πατὴρ τοῦ Γάστωνος ἀνεσκήρτησεν.

— Κύριε, εἶπε μετὰ μικρὰν σιωπὴν, σὰς εἶμαι εὐγνώμων διὰ τὴν εὐκρινεῖάν σας. Σὰς ἐκτιμῶ ὅσον καὶ πρότερον. Ἡ θυγάτηρ σας, ἐλλείπει μητρὸς, εὗρον ἐν ὑμῖν πατέρα φιλόστοργον καὶ ἀφωσιωμένον, ὅστις εὐγενῆ μόνον παραδείγματα τῆ ἔδωκεν. Μοὶ ἐγείνει προσφιλεστέρα κατόπι τῶν ὄσων πρὸ ὀλίγου μοὶ ἀνεκοινώσατε, καὶ πιστεύσατε καλῶς, ὅτι ἂν δι' ἓνα ἢ δι' ἕτερον λόγον δὲν ἠδύνατο νὰ καταστῆ ἡ σύζυγος τοῦ Γάστωνος, θὰ ὑπέφερε διὰ τοῦτο ὅσον καὶ ὁ υἱός μου.

— Σὰς εὐχαριστῶ, κύριε, εἶπεν ὁ κύριος Ρισόν τείνων τὴν χεῖρα εἰς τὸν Δερός.

— Ἐπιτρέψατέ μοι ν' ἀποσυρθῶ, ἀπεκρίθη οὗτος. Θὰ λάβω, ἐλπίζω, τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σὰς ἐπανιδῶ ἐντὸς ὀλίγου.

Ὁ Γάστων ἀνέμενεν ἀνυπομόνως τὸν πατέρα του.

— Λοιπὸν, ἀγαπητὸν μοὶ τέκνον, εἶπεν ὁ Δερός, με βλέπετε ἐκπληκτον δι' ὅ,τι πρὸ ὀλίγου ἔμαθον. Ἀλλὰ κατὰ πρῶτον ὑποσχέθητέ μοι ὅτι θὰ ἦσαι εὐκρινής. Ἐγὼ νὰ σοὶ ἀπευθύνω μίαν ἐρώτησιν.

— Ὁμίλει, εἶπεν ὁ Γάστων.

— Ἡ κυρία Φλορβάλ ἦτο ἐρωμένη σου;

— Ναί. ἀλλὰ δὲν εἶνε πλέον... ἐξ ἄλλου ἦτο τόσο ὀλίγον, ὥστε αὐτὸ δὲν λογίζεται.

— Πάντοτε λογίζεται, φίλε μου.

— Φοβεῖσθε, παραδείγματος χάριν, μήπως ἔλθῃ καὶ με ἀνεύρη; Ἐσο ἡσυχος· δὲν τὴν ἠγάπησα ἀρκούντως διὰ νὰ φοβηθῆς τὴν ἐλαχίστην ἀδυναμίαν ἐκ μέρους μου. Σοὶ ἐπαναλαμβάνω, ὁ μετ' αὐτῆς δεσμός μου δὲν ὑφίσταται πλέον.

— Ἐπαναλαμβάνω ἐπίσης καὶ ἐγὼ, ἀντεῖπεν ὁ γέρον ἠθοποιός, ὅτι αὐτὸ λογίζεται ἀκόμη καὶ ἡ ἀπόδειξις εἶνε ὅτι ὁ γάμος σου εἶνε ἀδύνατον νὰ γείνη.

— Ἀδύνατον! Καὶ διατί;

— Διότι δὲν δύνασαι νὰ νυμφευθῆς τὴν θυγατέρα τῆς ἐρωμένης σου.

— Τί λέγεις ;

— Ἡ Ἐμμελίνα εἶνε θυγάτηρ τῆς κυρίας Φλορθάλ.

Ὁ Γάστων παρετήρησε τὸν πατέρα του διὰ βλέμματος ἠλιθίου καὶ ἔπεσε καταβεβλημένος ἐπὶ τινος ἔδρας.

ΙΔ'

Ἀφ' ἧς ἡμέρας τὸ μέγαρον Συλόφ ἐγένετο τὸ θέατον τοῦ ἐπεισοδίου, τοῦ προξενηθέντος ὑπὸ τοῦ κόμητος δὲ Βανδάμ, ὁ κόμης καὶ ἡ κόμησσα δὲ Συλόφ ἠρνήθησαν τὸν κόσμον. Εἶχον κλείσει τὰς αἰθούσας των καὶ καθ' ἅπαντα τὸν χειμῶνα οὐδεμίαν ἔδωκαν ἐσπερίδα. Αἱ ἑορταὶ καὶ ὑποδοχαὶ ἔλειψαν. Θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι τὸ μέγαρον τῆς ὁδοῦ Προνὺ ἐξήτει νὰ λησμονηθῇ.

Δὲν ἦτο πλέον τὸ παρισινὸν ἐκεῖνο ἐντευκτήριον, τὸ κοσμοπολιτικόν, τὸ λαμπρὸν ἐνδαιίτημα, ἔνθα, τὸσον ἐλευθέριον τὰ ἦθη, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἐδίδον συνεντεύξεις· νῦν ἦτο σιωπηρὰ καὶ σκυθρωπὴ οἰκία. Οἱ διαβάται δὲν ἔβλεπον ἐφεξῆς τὴν ἐσπέραν τὰς διὰ μέσου τῶν παραπετασμάτων τῶν παραθύρων σπινθηροβολήσεις τῶν πολυφώτων· δὲν ἤκουον πλέον τὸν θόρυβον τῶν ὀρχηστρῶν εἰς τὰς ἀπομεμακρυσμένας αἰθούσας.

Ὁ ναὸς οὗτος τῆς ἡδονῆς εἶχε σήμερον ἄποψιν μοναστηρίου.

Οἱ θαμισταὶ τοῦ μεγάρου Συλόφ διετείοντο ὅτι ὁ κόμης, καταληφθεὶς ὑπὸ τῶν γηρατειῶν, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἡρεμίαν. Ἐτεροὶ διεθεβαίουσι ὅτι ἡ κόμησσα κατέστη εὐλαβὴς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἅπαντες συμφώνουν ὅτι ἡ αἰφνιδία ἀποχώρησις, ἡ ἀπομόνωσις, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ κόμης καὶ ἡ κόμησσα ἐνεκλείσθησαν, δὲν ἐγένοντο ἢ συνεπεῖα συμβάντος σοβαρωτάτου, πλὴν ἀγνώστου.

Καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν κόμητα, ἠπατώοντο. Ὁ γέρον βογιάρος οὐδένα προσωπικῶς εἶχε λόγον διὰ νὰ μεταβάλῃ τὰς ἐξέεις του, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς κομῆσσης. Ἡ ἀπρόοπτος τοῦ βίου μετατροπὴ, ἣν ἔκαμνεν αὐτῇ, ἐγένετο ὅπως ἐκπλαγῶσιν ἅπαντες καὶ ἰδίᾳ ὁ σύζυγός της.

Πῶς αἴφνης ἔλαβε περιφρόνησιν διὰ τὰς τερπνάς καὶ διασκεδαστικὰς ταῦτας ἑορτάς, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ἐφαίνετο ζῶσα, ὡς εἰς τὸ φυσικὸν αὐτῆς στοιχεῖον ; Πῶς συνέβη νὰ ἐπιθυμῆσῃ τὴν μοναξίαν μὲ τὰς ἀπογοητεύσεις της ; Ὑπῆρχε πρόβλημα, τὸ ὁποῖον μάτην προσεπάθησεν ὁ σύζυγός της νὰ λύσῃ. Ἠρώτησε τὴν σύζυγόν του καὶ ἔλαβε τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν : « Ὁ κόσμος μὲ κουράζει καὶ μὲ δυσαρεστῆι. » Ἀπάντησιν, ἣτις οὐδὲν ἐξήγει. Ὁ κόμης ὠρίσθη ν' ἀνακαλύψῃ τὴν κλειδὰ τοῦ μυστηρίου. Ἡ κυρία Πάρνεφ, ἡ οικονόμος, πρὸς ἣν ὁ γηραιὸς κόμης ἔτρεφεν ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην, ἐπεφορτίσθη ὑπ' αὐτοῦ νὰ κατασκοπεύῃ τὴν κόμησσαν, νὰ τὴν ἐπιτηρῇ καὶ νὰ τοῦ δίδῃ ἀκριβῆ λογαριασμὸν τῶν παρατηρήσεών της.

Ἐν τούτοις οὐδὲν ἔμαθεν. Ἡ κόμησσα, ἣτις ἐκπαλαί εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ κοιμᾶται κατὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς, ὅποτε αἱ φιλήδονοι ἐγκαθίστανται εἰς τὰς κλίνας των, κατεκλίνετο νῦν ἑνωρὶς καθ' ἑκάστην ἐσπέραν, ὡς αἱ ὄρνιθες, διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν ἔκφρασιν τῆς κυρίας Πάρνεφ. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ἐξήρχετο ὀλίγον καὶ οὐδένα ἐδέχετο. Ἀφ' ἑτέρου, τὸ πρόσωπόν της ὑπέστη καταφανῆ ἀλλοιωσιν. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ὁ πέπλος τῆς αὐστηρότητος ἐρρίφθη ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς μετανουθασσῆς ἀμαρτωλῆς. Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ τύχη ἀπρόοπτως ὑπέμνησεν εἰς τὴν κόμησσαν ὅτι ἦτο μήτηρ, ἡ μετατροπὴ αὐτῆ ἐξεδήλοῦτο μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐν αὐτῇ. Ἰδοὺ ὅτι ὁ κόμης ἠγνοεὶ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ μάθῃ.

Μέχρι τοῦδε ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θορύβου τῆς ὑπάρξεώς της ὡς πρώην ἀμαρτωλὸς δὲν εἶχε λάβει καιρὸν νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι εἶχεν υἱόν. Μόνον περὶ ἀποκτήσεως περιουσίας ἐσκέπτετο, μηδέποτε σχοῦσα ἑτέραν σκέψιν καὶ ἐνασχόλησιν κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς της. Χάρις εἰς εὐμενῆ τύχην σήμερον ἦτο

πλουσία· τὸ ὄνειρον τῆς περιπετειώδους ὑπάρξεώς της εἶχε μεταβληθῆ εἰς πραγματικότητα μεθ' ὅλων τῶν ἐλπίδων, ἃς εἶχε τολμήσει νὰ συλλάβῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀθλιότητός της· ἐξῆ ἄνευ μερίμνης περὶ τοῦ μέλλοντος, ὡς ἐπίσης καὶ ἄνευ τύψεων. Ὁ υἱὸς της ὑπῆρξεν ἐπεισδόμενον τυχαῖον τοῦ βίου της· τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸν ἐγκατέλειπεν, οὐδεμίαν ἔσχε θλίψιν ἐν τῇ καρδίᾳ της.

Ἐκτοτε, οὐδέποτε τὸν ἐσυλλογίσθη· τὸν εἶχε λησμονήσει!...

Ἴσως τὸν ἐνόμιζε νεκρὸν !

Καὶ ἡ ἀθλία αὐτῆ εἶχεν ἡρεμον τὸ μειδίαμα· καὶ τὸ τέρας τοῦτο, ἡ ἄνευ σπλάγγχων αὐτῆ μήτηρ, ἔχαιρε καὶ ἐθριάμβευε φρονουμένη ὑπὸ τῶν φιληδόνων καὶ φιλαρέσκων γυναικῶν !

Αἴφνης ὁ υἱὸς οὗτος, τὸν ὁποῖον ἀπὸ κοίτης ἐγκατέλειπεν, ἐφάνη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ της. Τρομάξασα κατ' ἀρχάς, ἐτόλμησεν εἶτα νὰ τὸν παρατηρήσῃ κατὰ πρόσωπον.

Εἶνε ὠραῖος, εὐφύης, κομψός, ἀξίεραστος, διάσημος ἐντὸς μικροῦ. Αἰσθημα ἀλλόκοτον βλαστάνει τότε ἐν αὐτῇ, αἰσθημα μικτόν, τὸ ὁποῖον μόνον εἰς τὰς ποταπὰς γεννάται ψυχάς. Δὲν εἶνε μητρικὴ ἀγάπη, διότι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θ' ἀπεμακρύνετο τοῦ Γάστωνος, ἐὰν ἦτο ἄσχημος καὶ ἀφανής· εἶνε ἀγάπη ἐκ περιεργείας καὶ ἀλαζονείας προερχομένη μετὰ τῆς χαρᾶς τῆς ἐταίρας καταληφθείσης ὑπὸ ἀγνώστων αἰσθημάτων.

Εἰς τὸ ἐργαστήριον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν δενδροστοιχίαν Κλισῦ κατεῖχεν ὁ νεκρὸς καλλιτέχνης, εἶδεν ἡ κόμησσα τὸ πρῶτον τὸν υἱόν της. Μετὰ τὰς ἀποκαλύψεις τῆς δεσποινίδος Ματθίλδης Μιέτ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρίας Φλορθάλ, ἔδραμεν ἡ Βαλερία εἰς τὸν οἶκον τοῦ Γάστωνος. Ἐπὶ τῇ θέᾳ του ἔμεινεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἄφωνος, ἀκίνητος, καταληφθεῖσα ὑπὸ εἴδους ἡδέας συγκινήσεως ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ὠραίου ἐκείνου νέου, ὅστις ἦτο υἱὸς της. Τέλος ἠδυνήθη νὰ τῷ ὁμιλήσῃ καὶ τὸν ἐρωτήσῃ ἐὰν συγκατένευε νὰ κάμῃ τὴν εἰκόνα της.

Ὁ καλλιτέχνης ἐδέχθη.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης συχνότατα ἐπανήρχετο εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Γάστωνος. Μικρὸν κατὰ μικρὸν, ἐν τῷ μέσῳ ἀτελευτήτων συνδιαλέξεων, ἀνემίχθη εἰς τὸν βίον τοῦ νεανίου καὶ τέλος διὰ τῆς ἐπαγωγῆς καὶ χαριέσσης διηγήσεως, τῆς ὁποίας τὸ μυστικὸν κατέχουσιν αἱ γυναῖκες, προεμάντευσεν ὀλόκληρον τὴν ἱστορίαν του.

Ὁ Γάστων ἠσθάνθη ἐντὸς ὀλίγου μυστηριώδη συμπάθειαν πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτήν, ἣτις τοσοῦτον ζωηρῶς ἐφαίνετο ἐν διαφορομένῃ ὑπὲρ αὐτοῦ, χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ ἐννοήσῃ τὸν λόγον τῆς τοσαύτης, ὁμολογουμένως λίαν εὐνοϊκῆς, προστασίας της.

Ἡμέραν τινὰ τῷ εἶπεν :

— Ἀγαπητόν μοι τέκνον, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σὰς δίδω τὸ ὄνομα τοῦτο — ἡ ἡλικία μου μοι τὸ ἐπιβάλλει — ἐπεθύμουν νὰ σὰς φανῶ χρήσιμος. Νὰ ἔρχεσθε ἐνίοτε εἰς τὸ μέγαρον Συλόφ. Ὁ κόμης θὰ σὰς δέχεται εὐχαρίστως, εἶμαι βεβαία περὶ τούτου. Νὰ ἔρχεσθε εἰς τὰς ἐσπερίδας ἡμῶν, ἔνθα θὰ δύνασθε νὰ δημιουργήτε σχέσεις, τὰς ὁποίας ὁ καλλιτέχνης δὲν πρέπει ποτὲ νὰ περιφρονῇ. Θὰ σὰς παρουσιάσω εἰς τοὺς φίλους μου, καὶ ὅταν περατωθῇ ἡ εἰκὼν μου, θὰ τοῖς δεῖξω τὸ ἔργον σας, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐλπίζω, θὰ σὰς φέρῃ πολυαριθμους παραγγελίαις.

Ὅταν ἔμαθεν ἡ κόμησσα παρὰ τοῦ Γάστωνος ὅτι ὁ Πέτρος Δερὸς ἐμείλλεν ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Παρισίους, ἐνόησεν ὅτι δὲν ἠδύνατο πλέον ἄνευ κινδύνου νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ υἱοῦ της. Νὰ ἐπανιδῷ τὸν Πέτρον Δερὸς ἦτο ὡς νὰ ἐξετίθετο ν' ἀποκαλύψῃ εἰς τὸν Γάστωνον τὸ μυστήριον τῆς γεννήσεώς του, καὶ δὲν ἠθέλε νὰ ἐρυθρίῃ ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ της. Παρακάλεσεν ὅθεν τὸν Γάστωνον νὰ μεταφέρῃ τὸν ἀκριβαντὰ του εἰς τὴν οἰκίαν της διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐκεῖ τὴν εἰκόνα της, τὴν κατασκευὴν τῆς ὁποίας αἱ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ συνδιαλέξεις διέκοπτον πολλάκις, οὗτος δὲ συνήνεσε νὰ ἐργασθῇ ἐν τῷ μεγάρῳ Συλόφ.

Τὴν ἐσπέραν, καθ' ἣν ὁ Γάστων προεκλήθη ὑπὸ τοῦ κό-

μητος δὲ Βανδάμ, ἡ Βαλερία ἠσθάνθη, τὸ πρῶτον ἦδη ἐπὶ τῆς ζωῆς της, πυρκαϊάν εἰς τὴν καρδίαν της. Αὐτὴ, ἣτις ἐν ἐδίστασε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν υἱὸν της ὅτε ἦτο παιδίον, ἔτρεμε νῦν δι' αὐτὸν γενόμενον νέον. Ἀπεφάσισε ν' ἀπομακρύνῃ τὸν κίνδυνον ὅστις τὸν ἠπέλει, καὶ ἐσκέφθη ὅτι θὰ τὸ ἐπετύγγανε τῇ συνδρομῇ τῆς ἀρχαίας φίλης της κυρίας Ἐσθῆρ Φλορβάλ. Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἔκλεισε τὰς αἰθούσας της. Ὁ κόμης Συλόφ ἀντέτεινεν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τοῦτο ἦν αὐτοκτονία ἢ τοῦλάχιστον ἀποκρήρυξις τοῦ κόσμου ἢν τῷ ἐπέβαλλεν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ.

Μετὰ τινα χρόνον ἡ εἰκὼν τῆς κομῆσσης ἐπερατώθη. Ὁ Γάστων τὴν ἐπανέφερον εἰς τὸ ἐργαστήριόν του διὰ τὴν τελευταίαν ἐπεξεργασίαν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀληθῆς μεταβολὴ ἐπῆλθεν εἰς τὸ μέγαρον Συλόφ. Ἡ κόμηςσα ἀπέπεμψε τὸν ἀμαζηλάτην της Βαπτιστήν, ὅστις ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο ἀμετάθετος, ἀντικαταστήσασα αὐτὸν δι' αὐτομέδοντος σεβαστοτέρας ἡλικίας. Ὁμοίως ἀπεχωρίσθη καὶ τῆς θαλαμηπόλου της Ἰουστίνης. Συγχρόνως δὲ ἐνῶ μετέβαλλεν οὕτως ὑπαρχῆν, ἐκτιζε νέαν κατοικίαν.

— Ὅθι νομίσουν ὅτι κατεστράφη, ἔλεγεν ὁ κόμης Συλόφ. Ἀποπέμπετε τοὺς καλλιτέρους μου ὑπηρετάς, νέους καὶ ωραίους καὶ τοὺς ἀντικαθιστᾶτε διὰ γερόντων. Ἀγαπῶ ὅ,τι εἶνε νέον καὶ ωραῖον, προσέθηκεν, ωραίους ἄνδρας, ωραίας γυναῖκας, ἵππους καὶ κύνες ἐκλεκτοὺς, αὐτὰ μοῦ ἀρέσουν.

— Ἐξαιρεῖτε ὅμως τὴν κυρίαν Πάρνεφ, ἣτις δὲν εἶνε οὔτε νέα οὔτε ωραία καί...

— Ἡ κυρία Πάρνεφ, ἀπήντησεν ὁ κόμης, εἶνε ἀδιάφορον ἂν ἦνε ἄσχημος, ἀρκεῖ ὅτι εἶνε ὁμογάλακτος μου.

— Εἶνε οὐσειδεστάτη, ἀπεκρίθη ἡ Βαλερία, ἣτις ἐμίσει ὑπερβολικὰ τὴν οἰκονόμον.

Καὶ δὲν εἶχεν ἄδικον, διότι ἀληθῶς ἡ κυρία αὕτη ἦν ἀξία τοῦ μίσους τῆς κομῆσσης δὲ Συλόφ.

Ὁ κόμης ἐσιώπησεν. Ἦλπισεν ὅτι ἡ ἀπρόσποτος αὕτη φαντασιοπληξία τῆς συζύγου του θὰ διήρχετο ταχέως καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἔχῃ ὑπομονήν, ἀλλὰ καὶ ἡ κόμηςσα ἐξ ἑτέρου ἐφαίνετο ἀποφασισμένη νὰ ἐμμεῖνῃ εἰς τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν ἐχάραζεν. Ἡμέραν τινα ὁ βογιάρος ἀπεπειράθη νὰ πείσῃ τὴν σύζυγόν του νὰ διακόψῃ τὸν νέον αὐτὸν βίον, εἰς τὸν ὁποῖον κατεδίκασθη μόνη της, ἀλλ' ἀπέτυχεν ἐντελῶς. Ἡ Βαλερία, ἄλλον νευρική ἢ κατὰ τὸ σῆμα, τῷ εἶπεν ἄνευ περιστροφῶν ὅτι δὲν ἤθελε νὰ δέχεται ἐπισκέψεις καὶ ὅτι ἦτο ἀμετακλήτως ἀποφασισμένη νὰ μὴ μεταβάλλῃ τὴν νέαν της ζωὴν.

ΙΕ'

Ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ Γάστων Δερὸς ὑπεχρεώθη νὰ παραιτηθῇ τοῦ σχεδίου του περὶ τοῦ μετὰ τῆς δεσποινίδος Ἐμμελίνας Ρισὸν γάμου του, ἐπέπεσεν εἰς πικράν, τρόπον τινά, μελαγχολίαν, καὶ σπανίως ἤρχετο εἰς τὸ ἐργαστήριόν του. Ἡ Βαλερία, νομίζουσα αὐτὸν ἀσθενῆ, ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν ἴδῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἐκλύζ, διότι, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, ὁ νεκρὸς καλλιτέχνης δὲν εἶχε πλέον τὸ ἐργαστήριόν του ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν ἣ κατῴκει, ἀλλ' ἐν ἐτέρᾳ, κειμένη ἐπὶ τῆς δειροστοιχίας Κλισύ. Εὐρεν αὐτὸν ἐν λίαν ἀδυνατῷ καταστάσει, ἣτις τὴν ἐτρόμαξεν. Ἐν τούτοις δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τὴν αἰτίαν. Περιορίσθη νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ τῆς ἀποστείλῃ, ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, τὴν εἰκόνα της καὶ τὸν ἐγκατέλειπε δακρυροοῦσα. Καθ' ἣν στιγμήν ὁ Γάστων τὴν συνώδευε μέχρι τῆς θύρας τῆς οἰκίας του, ἡ Ἐμμελίνα ἐξήρχετο ἐκ τῆς οἰκίας της.

Εἶδε τὴν κόμηςσαν καὶ αἶφνης ὠχρίασεν.

Εἰσῆλθε ζωηρῶς καὶ ἐπανέκλεισε τὴν θύραν της, ἐνῶ ἡ κόμηςσα, τὴν ὁποίαν τὸ συμβᾶν τοῦτο δὲν διέφυγε, κατήρχετο τὴν κλίμακα.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ Πέτρος Δερὸς ἀνηγγέλλετο εἰς τὴν οἰκίαν

τῆς κομῆσσης. Ἡ Βαλερία ἔσχε κίνημα ἐκπλήξεως, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ τῷ ἀρνηθῇ τὴν θύραν της.

Ὁ κύριος Δερὸς εἰσῆλθεν.

— Ἐρχομαι νὰ σὰς ὁμιλήσω περὶ τοῦ υἱοῦ μου, εἶπεν αὐτῇ ἀμέσως, καὶ σὰς ζητῶ ὀλίγων στιγμῶν συνδιαλέξιν.

— Σὰς ἀκούω, ἀκίνητησεν ἡ κόμηςσα ζητοῦσα ν' ἀποκρύψῃ τὴν παραχρῆν της.

— Χθὲς μετέβητε εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Γάστωνος Δερὸς, εἶπεν ὁ γέρον ἠθοποιός.

— Εἶνε ἀληθές... Δὲν τὸν εἶχον ἴδει πρὸ πολλῶν ἡμερῶν καὶ ἐφοβήθη νὰ μὴπως ἦτο ἀσθενής.

— Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν στοργήν, τὴν ὁποίαν τῷ δεικνύετε...

— Καὶ ἡ στοργὴ αὕτη δὲν εἶνε φυσικὴ ἐκ μέρους μητρὸς; Ἐπρόφερε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις μετὰ τινος δισταγμοῦ.

— Σεῖς μήτηρ του! ἀνέκραξεν ὁ κύριος Δερὸς. Ἴδου ὁμολογία, ἣτις, δὲν σὰς τὸ κρύπτω, μ' ἐκπλήττει πολὺ, ἐκ μέρους τῆς κομῆσσης δὲ Συλόφ.

— Ἄ! εἰσθε σκληρὸς, ἀπήντησεν ἡ Βαλερία, καὶ μὲ κάμνετε πολὺ σκληρῶς νὰ ἐξιλεόνω τὰ σφάλματά μου.

— Τὰ σφάλματά σας! ἐπανέλαβεν ὁ Δερὸς μετὰ πικρίας. Τοιουτοτρόπως καλεῖτε τὸ ἐγκλημα, τὸ ὁποῖον διεπράξατε, ἐγκαταλείπουσα ἀπὸ τῆς κοίτης τὸ τέκνον σας; ἀλλὰ, ἐξηκολούθησε μετριάζων τὴν ὀργήν του, σήμερον δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Δὲν ἦλθον ἐδῶ διὰ νὰ σὰς μεμφθῶ δι' αὐτό. Εἰς δύο λέξεις, ἰδοὺ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπισκέψεώς μου: Ἡ μήτηρ τοῦ υἱοῦ μου ἀπέθανε πρὸ εἴκοσι πέντε ἐτῶν. Ἡ τύχη ἔθηκεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μας τὸ φάσμα τῆς μητρὸς ἐκείνης. Καὶ τὸ φάσμα αὐτὸ εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ἐξαφανισθῇ.

— Θέλετε νὰ καταδικασθῶ νὰ μὴ ἴδω πλέον τὸν υἱὸν μου! Ἄλλ' ὅ,τι μοὶ ζητεῖτε εἶνε ἀδύνατον!

— Ὅχι, κυρία, αὐτό, τὸ ὁποῖον σὰς ζητῶ, δὲν εἶνε διόλου ἀδύνατον, ἀφοῦ ἀπὸ εἴκοσι πέντε ὀλόκληρα ἔτη ἠδυνήθητε νὰ λησμονήσετε ὅτι εἰσθε μήτηρ. Ἐν μόνον πρᾶγμα ἔχω νὰ σὰς εἶπω: Ὁ υἱὸς μου νομίζει ὅτι ἡ μήτηρ του δὲν ὑπάρχει καὶ δὲν θέλω νὰ μάθῃ ποτὲ τί ἦτο ἡ μήτηρ αὕτη.

— Βεβαιωθῆτε, κύριε, ὅτι οὐδέποτε θὰ ἐκθέσω τὸν υἱὸν μου, ὅπως ἐρυθρίξ ἀπέναντι ἐμοῦ ἐστὲ βέβαιος ὅτι δὲν θέλω προσδοθῇ. Δὲν θὰ ἦμαι δι' αὐτὸν ἢ φίλη ἀφωσιωμένη, ἣτις θὰ τὸν λατρεύῃ μακρόθεν καὶ θὰ τῷ μειδιᾷ ἐκ τοῦ πλησίον. Ἀφ' ἧς ἡμέρας τὸν ἐπανεῖδον, τῷ ἀφιέρωσα τὴν ζωὴν μου. Ἄς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ τὸν ἀγαπῶ καὶ νὰ ἐλπίζω ὅτι ἐνεκεν τῆς ἰσχύος τῆς ἀγάπης, θὰ ἐξαγοράσω τὸ παρελθόν μου. Ἄχ! χάριν, ἄφετέ με νὰ τὸν βοηθήσω εἰς τὴν εὐτυχίαν του κατὰ δύναμιν.

— Ὅχι, κυρία. Δὲν δύνασθε νὰ ὀλισθήσετε, ἔστω καὶ κρυφίῳ τῷ τρόπῳ, εἰς καρδίαν, ἀπὸ τῆς ὁποίας μόνη σας ἐξωρίσθητε καὶ τὴν ὁποίαν ὑμεῖς αὕτη ἠρνήθητε. Ὁ Γάστων δὲν δύναται, οὔτε οφείλει νὰ σὰς ἀγαπᾷ ἰδοὺ τὸ πᾶν.

— Εἰσθε ἄκαμπτος, κύριε... Λοιπόν, μάθετε, δὲν θὰ σὰς ὑπακούσω καὶ οὐδεμίαν ἰσχύς ἐν τῷ κόσμῳ θὰ μ' ἐμποδίσῃ νὰ ἐπανιδῶ τὸν υἱὸν μου.

— Τότε ὁ υἱὸς μου θ' ἀρνηθῇ νὰ σὰς ἴδῃ, διότι, ἐὰν ἦνε ἀνάγκη, θὰ τῷ εἶπω ποῖα εἰσθε, ποῖον τὸ παρελθόν σας καὶ θὰ τὸν ὑποχρεώσω νὰ ἐκλέξῃ μετὰξὺ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ.

— Ἄλλ' αὐτὸ εἶνε ἄτιμον!...

— Ἄτιμον ἢ ἐντιμον ἐγὼ θὰ τὸ πράξω, ἐὰν μὲ ἀναγκάσετε.

— Ἄ! κύριε, λάβετε οἶκτον! ἀνεφώνησεν ἡ κόμηςσα μεθ' ὕψους ἰκετευτικού.

— Μίαν μόνην λέξιν ἔχω νὰ σὰς εἶπω ἀκόμη, κυρία, ἐξηκολούθησε ψυχρῶς ὁ πατὴρ τοῦ νέου ζωγράφου, καὶ ἀποσύρομαι. Ἡ εἰκὼν σας ἐτελείωσε καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἐμποδίσω τὸν Γάστων νὰ σὰς τὴν παραδώσῃ. Θὰ τὴν λάβετε αὔριον. Ὁ υἱὸς μου μοὶ εἶπεν ὅτι ἡ συμφωνηθεῖσα τιμὴ ἦτο δύο χιλιάδες φράγκων. Ἴδου τὸ ποσὸν αὐτό: δὲν θέλω ὁ υἱὸς μου

νά σᾶς ὀφείλῃ τι ὅ,τι δῆποτε, ἔστω καὶ ἀντούτο ἦνε ἡ ἀνταμοιβὴ ἐργασίας, παραγγελλθείσης ὑφ' ὑμῶν.

Καὶ ὁ γέρον ἠθοποιὸς ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ χρηματοφυλακίου τοῦ δύο τραπέζογραμμάτια τῶν χιλίων φραγκῶν καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Ἡ κόμησσα, ἔχουσα τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον διὰ τοῦ ρινομάκτρον της, ᾤδυρετο.

— Χαίρετε, κυρία, εἶπεν ὁ κύριος Δερός ἀποσυρόμενος, καὶ ἀναμνησθῆτε ὅ,τι πρὸ ὀλίγου εἶπον ὑμῖν.

Τὴν ἐπομένην, ὡς τῆς τὸ εἶχε προείπει, ὁ πατήρ τοῦ Γάστωνος, ἡ κυρία Βαλερία ἔλαβε τὴν εἰκόνα της.

Ἡ εἰκὼν μετεφέρθη εἰς τὸ μέγαρον Σουλῶ ὑπὸ τινος ὑπαλλήλου. συγχρόνως δ' ἔλαβεν ἡ κόμησσα παρὰ τοῦ νεαροῦ καλλιτέχου τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν :

«Κυρία,

» Συγχωρήσατέ μοι, ἀν δὲν ἔρχομαι νὰ σᾶς ἴδω σήμερον, ὡς σᾶς τὸ ὑπεσχέθην. Πάσχω πολὺ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην καὶ εὐρίσκωμαι εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀποποιηθῶ ἐπὶ τινὰ καιρὸν πᾶσαν ἐργασίαν. Δὲν ἔχω οὔτε κεφαλὴν, οὔτε νοῦν.

» Βεβαιωθῆτε ὅτι οὐδόλως λησμονῶ τὰς ἀγαθότητας, ἃς μοὶ ἐπεδείξατε καὶ τῶν ὁποίων ζωηρὰν θέλω τηρῆ εὐγνωμοσύνην. Ὁ πατήρ μου μὲ συμβουλεῖ ν' ἀλλάξω ἀέρα καὶ μὲ ὑποχρεῖ νὰ ταξιδεύσω εἰς Ἰταλίαν. Πολὺ πιθανὸν ν' ἀκολουθήσω τὴν συμβουλὴν του, καίτοι οὐδόλως ἀναμένω ἐκ τούτου τὴν θεραπείαν τῆς νόσου, ὑπὸ τῆς ὁποίας πάσχω. Ἰσχυρίζεται ὅτι εἰς τὴν ἡλικίαν μου πᾶσα πληγὴ κλείει. Ἀγαπῶ τόσον τὸν ἀξιόλογον αὐτὸν πατέρα, ὥστε δὲν θέλω νὰ τοῦ ἀποβάλω τὴν ἐλπίδα ταύτην, ἀλλ' αἰσθάνομαι ὅτι προσεβλήθη βαθυτερον ἢ ὅσον νομίζει.

» Εὐχαριστῶ μυριάκις ὑμᾶς διὰ τὰ τεκμήρια ἐνδιαφέροντος, ἃτινα μοὶ παρέσχετε καὶ πιστεύσατέ με πάντοτε τὸν εὐγνωμονέστατόν σας.

» ΓΑΣΤΩΝ ΔΕΡΟΣ. »

Ἀναγινώσκουσα τὴν ἐπιστολήν ταύτην ἡ κυρία Βαλερία ἐνεθυμήθη τὴν νεάνίδα, τὴν ὁποίαν εἶχεν συναντήσῃ, ἐξερχομένη τῆς οἰκίας τοῦ Γάστωνος καὶ ἐνόησεν ὅτι δὲν ἦτο πάντῃ ξένη εἰς τὴν ἀπότομον ταύτην ἀναχώρησιν τοῦ καλλιτέχου.

Ἐπὶ μακρὸν ἐσκέφθη τί ὄφειλε νὰ κάμῃ.

Ἔσχεν ἐπὶ στιγμὴν τὴν σκέψιν νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐπανίδῃ ὑστάτην φορὰν τὸν υἱὸν της, ἀλλ' οἱ σκληροὶ λόγοι τοῦ Πέτρο Δερός ἐπανήλθον εἰς τὸν νοῦν της.

Τέλος μετέβαλε γνώμην καὶ λαβούσα τὴν γραφίδα ἔγραψε πρὸς τὸν Γάστωνα τὴν ἐπομένην ἐπιστολήν :

« Ἀγαπητὴ κύριε.

» Ἐγγλείστως λαμβάνετε τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον εἶχμεν συμφωνήσει.

» Διὰ τῆς παρουσίας ἐκφράζω ὑμῖν τὴν ζωηρὰν θλίψιν, ἣν αἰσθάνομαι μὴ δυναμένη νὰ σᾶς συγχρῶ διὰ ζώσης ἐπὶ τῶ ἔργῳ σας, ὅπερ ὁμολογουμένως εἶνε ἐπιτυχέστατον καὶ λίαν ἀξιοπαρατήρητον. Βεβαιωθῆτε, κύριε, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ γείνητε διαπρεπὴς καλλιτέχνης. Μὴ ἀποθαρρύνεσθε ἐκ τῶν ἀτυχιῶν, τὰς ὁποίας οὐδεὶς διαφεύγει ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Εἴσθε νεώτατος, ἀλλ' ἀνὴρ τῆς μεγαλοφυΐας καὶ τοῦ χαρκτηρῶς ὑμῶν ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἰκανὴν ψυχικὴν εὐστάθειαν διὰ νὰ καταστῇ κύριος τῶν θλίψεων του, ὅσον ὀξεῖαι καὶ ἂν ὦσιν αὐταί.

» Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὰ ἐγκάρδια καὶ εὐχρινῆ αἰσθήματα, ἃτινα μοὶ ἐκφράζετε. Εὐαρεστηθῆτε νὰ πιστευθῆτε ὅτι καὶ ἐγὼ εἰμι ἐξ ὀλοκλήρου ἀφωσιωμένη ὑμῖν, καὶ ὅτι δύνασθε ἐντελῶς νὰ διαθέσθε τὴν φιλίαν μου.

» Ἀκολουθήσατε τὴν συμβουλὴν τοῦ πατρὸς σας, ἀπομακρυνόμενος τῶν Παρισίων ἐπὶ τινὰ χρόνον. Θὰ ἐπανεέλθῃτε ἐξ Ἰταλίας μετὰ συλλογῆς ἀριστοτεχνικῶν ζωγραφικῆς· εἰμι βεβαία περὶ τούτου. Ἔστὲ βέβαιος ὅτι οὐδεὶς περισσό-

τερον ἐμοῦ ἐπιθυμεῖ τὴν ἐπιτυχίαν σας. Ἐχετε ἐμπιστοσύνην καὶ θάρρος, παρὰ τὰ διαβατικὰ νέφη, ἃτινα ἐπισκευάζουσι τὸν ὀρίζοντα, καὶ μὴ φροντίζετε εἰμὴ περὶ τῆς δόξης σας, εἰς ἣν ἀπαιτεῖ νὰ ἐνδιαφέρωμαι ὡς ἂν εἴσθε υἱὸς μου.

» ΒΑΛΕΡΙΑ ΔΕ ΣΥΛΩΦ. »

* *

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ Γάστων ἔλαβε τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολήν, ὁ Πέτρος Δερός ἐπανεῖδε τὸν κύριον Ρισόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνεκοίνωσε τὴν προσεχῆ ἀναχώρησιν τοῦ υἱοῦ του δι' Ἰταλίαν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ ἐργασία, εἰς ἣν παρεδίδετο ὁ νεανίας, εἶχεν ἀλλοιώσει τὴν υἰείαν του.

— Θὰ συνομιλήσωμεν διὰ μακρῶν κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του, τῷ εἶπεν ἐγκαταλείπων αὐτὸν ὁ κύριος Δερός.

Ὁ κύριος Ρισόν δὲν ἐπέμεινε· εἶχεν ἐνόησῃ τῷ ὄντι τὴν ἔνοιαν τῶν λόγων τοῦ κυρίου Δερός καὶ τὸ ἀληθές αἴτιον τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Γάστωνος.

— Ἡ ἐξομολόγησις, τὴν ὁποίαν ἔκαμα εἰς τὸν πατέρα τοῦ Γάστωνος, εἶνε ἡ αἰτία ὅλων τούτων, εἶπε καθ' ἑαυτόν. Ἄλλ' εἶχον καθῆκον νὰ πράξω ὡς ἐπράξα, καὶ ἐὰν ὁ κύριος Γάστων ἠγάπα πραγματικῶς τὴν θυγατέρα μου, δὲν θὰ συνέβαινον αὐτά. Ἀτυχῆς Ἐμμελίνα, τί θέλεις γίνεαι ;

Εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῆς θυγατρὸς του περιορίζετο ν' ἀπαντᾷ ὁ κύριος Ρισόν, ὅτι οὐδὲν ἔτι εἶχεν ἀποφασισθῆ, ὅτι ὁ Πέτρος Δερός εἶχεν ἀνάγκην νὰ σκεφθῆ, ἀλλὰ θὰ εἶδε λίαν προσεχῶς τὴν ἀπάντησιν του.

Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἐπίστευεν εὐλικρινῶς ὅτι παρερχομένου τοῦ χρόνου, ἤθελεν ἐπὶ τέλους λησμονήσει τὸν Γάστωνα ἢ Ἐμμελίνα καὶ ὅτι τότε θὰ τῷ ἦτο δυνατόν νὰ τῇ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν, νὰ καταστήσῃ δηλαδὴ γνωστὸν εἰς τὴν κόρην του, ὅτι δὲν ὄφειλε νὰ σκέπτηται πλέον τὸν ἔρωτα τοῦ νεαροῦ ζωγράφου.

Τὸ ἐπίστευε δὲ τόσον πολὺ, ὥστε ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἤρξατο νὰ ζητῆ σύζυγον διὰ τὴν θυγατέρα του. Ἠλπίζεν ὅτι ἡ ἀγάπη, ἣτις εἶχεν ἀναπτύχθῃ εἰς τὴν νεαρὰν ταύτην καρδίαν, δὲν ἔλαβε τὸν καιρὸν νὰ βάλῃ βαθεῖας ρίζας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ γεννηθῆ νέα καὶ ζωηρότερα ἀγάπη ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς παλαιᾶς.

Τὴν προτεραίαν τῆς ἀναχωρήσεώς του δι' Ἰταλίαν, ὁ νέος ζωγράφος εἶδε τὸν κύριον Ρισόν.

Μετὰ τὴν διαμειβὴν τυπικῶν φιλοφροσύνης φράσεων, ὁ κύριος Δερός ἔλαβεν ὑπόσχεσιν παρὰ τοῦ κυρίου Ρισόν, ὅτι θὰ τῷ μεταδίδῃ εἰδήσεις περὶ τῆς Ἐμμελίνας.

— Θὰ σᾶς γράψω, εἶπεν ὁ Γάστων. Ὑποσχέθητέ μοι ὅτι θὰ μοὺ ἀπαντήσετε. Ἐὰν προσκόμματα τινὰ ἀντικεινται ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὸν μετὰ τῆς δεσποινίδος Ἐμμελίνας γάμον μου, εἰμαι τίμιος ἀνθρώπος καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ πιστευθετε, ὅτι θέλω προσπαθῆσαι πολὺ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ τὰ καταβάλω.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Γάστωνος, ὁ κύριος Ρισόν δὲν μετέβαλε γνώμην ὅτι τὸ ταξιδεῖον τοῦτο δὲν ἦτο ἡ ὑπεφυγῆ.

Ἡμέραν τινά, ὁ κύριος Βιδῶ, ὁ ἔμπορος τῶν εἰκόνων, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὁποίου ὁ Γάστων Δερός ἔλαβε γνωριμίαν τοῦ κυρίου καὶ τῆς δεσποινίδος Ρισόν, τῷ ἐπαρουσίασε μετὰ θερμῶν συστάσεων νεανίαν τινά, τὸν ὁποῖον ἡ χάρις τῆς Ἐμμελίνας τὸν ἐξέπληξεν. Ἦτο υἱὸς πλουσίου μεγαλεμποροῦ τῆς ὁδοῦ Σαντιέ. Ὁ νέος αὐτὸς ἐγένετο δεκτὸς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Ρισόν.

Εἶδε πλειστάκις τὴν Ἐμμελίαν, τὴν ἠγάπησε καὶ τέλος τὴν ἐζήτησεν εἰς γάμον. Ἄλλ' αὕτη ἠρνήθη.

Ὁ κύριος Ρισόν, ὅστις δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἡ κόρη του ἔτρεφεν ἔτι πρὸς τὸν Γάστωνα Δερός ἔρωτα τοσούτῳ διακαῆ καὶ ἀθεράπευτον, ἐξεπλάγη πολὺ ἐπὶ τῇ ἀρνήσει ταύτῃ.

[Ἔπεται συνέχεια]

Π. Κ. ΣΑΛΤΑΜΠΑΣΗΣ